

Försäkringsvillkor

Individuell personförsäkring

för tjänstemän inom Kooperation och folkrörelse

Försäkringsvillkor
Individuell personförsäkring för tjänstemän inom Kooperation och folkrörelse

Kontakt med Folksam

Kundservice eller vid inträffad skada: 0771-950 950

Hemsida: [folksam.se](https://www.folksam.se)

Innehåll

Allmänna försäkringsvillkor	4
1. Försäkringsavtalet	4
2. Vanliga begrepp.....	4
3. Hälsokrav	5
4. Förmånstagare	5
5. Premier	6
6. Årlig indexhöjning	6
7. Premiefrielse vid arbetsoförmåga	6
8. Traditionell försäkring.....	7
9. Fondförsäkring	7
10. Utbetalning	8
11. Återförsäkring	8
12. Återköp.....	8
13. Pantsättning, belåning och överlåtelse	9
14. Flytt av försäkringskapital i pensionsförsäkring	9
15. Anmälan och medgivande	10
16. Räntebestämmelser	10
17. Pris/avgifter.....	10
18. Skatteregler	10
19. Änger.....	11
20. Ändring av villkoren	11
21. Begränsning av ansvar	11
22. Force majeure.....	11
23. Giltighetsbegränsningar	11
24. Skydd av personuppgifter.....	12
25. Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism	13
26. Tvist och prövning av beslut	13
Produktvillkor – Ålderspension	14
1. Allmänna teckningsregler.....	14
2. Regler – ålderspension	14
3. Regler – ålderspension med optionsrätt	14
4. Regler – ålderspension med återbetalningsskydd.....	14
5. Överföring från fondförsäkring till traditionell försäkring i samband med utbetalning	15
Produktvillkor – Ålders- och efterlevandepension	16
1. Allmänna teckningsregler.....	16
2. Regler – ålders- och efterlevandepension.....	16
Produktvillkor – Efterlevandepension	17
1. Allmänna teckningsregler.....	17
2. Regler – efterlevandepension	17
Produktvillkor – Livsvarig ålderspension med familjgaranti	18
1. Allmänna teckningsregler.....	18
2. Regler – livsvarig ålderspension med familjgaranti	18

Allmänna försäkringsvillkor

1. Försäkringsavtalet

Försäkringsgivare för traditionell försäkring är Folksam ömsesidig livförsäkring, med organisationsnummer 502006-1585. Försäkringsgivare för fondförsäkring är Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), med organisationsnummer 516401-8607. Bägge försäkringsgivarna kallas nedan Folksam.

Försäkringsgivare för enskild försäkring framgår av försäkringsbrevet.

För försäkringsavtalet gäller försäkringsbrevet, allmänna försäkringsvillkor, produktvillkor, försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt samt de försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag som vid var tidpunkt gäller för Folksams verksamhet. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat Folksam.

Dessa allmänna försäkringsvillkor och produktvillkor äger giltighet för Privat pensionsförsäkring, Övrig tjänstepensionsförsäkring och för Kapitalförsäkring direktpension som tecknas med traditionell förvaltning eller med fondförvaltning. Privat pensionsförsäkring kan ej nytecknas från och med den 1 januari 2008.

Möjlighet att teckna enskild produkt som Privat pensionsförsäkring, Övrig tjänstepensionsförsäkring och Kapitalförsäkring direktpension framgår av för produkten gällande produktvillkor. I produktvillkor framgår även tillåten förvaltningsform.

Enskild försäkrings omfattning framgår av försäkringsbrevet.

Folksams ansvarighet inträder från och med tredje dagen före den dag Folksam mottog fullständiga ansökningshandlingar, om det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att försäkringen ska träda i kraft senare. Detta gäller under förutsättning att försäkringen beviljas på normala villkor. I annat fall gäller försäkringen då försäkringstagaren accepterat de nya villkoren.

2. Vanliga begrepp

Engångspremie: Premie som betalas vid ett tillfälle för hela försäkringstiden. Vid traditionell försäkring beräknas det garanterade pensionsbeloppet vid detta tillfälle. Vid fondförsäkring beräknas pensionsbeloppet vid uppnådd pensionsålder.

Fondbolag: Juridisk person som med tillstånd av Finansinspektionen bedriver fondverksamhet, det vill säga förvaltar värdepappersfonder samt säljer och inlöser andelar i fonderna.

Fondförsäkring: Försäkring utan garanterat försäkringsbelopp för vilken den försäkrade själv väljer inriktningen på sitt sparande genom val av en eller flera värdepappersfonder.

Fribrev: Premiefri livförsäkring som gäller med nedsatt pensionsbelopp när premiebetalningen avbrutits före premiebetalningstidens slut.

Förhöjd premie: Den högre premie som försäkringsgivaren tar ut efter att prövning av den försäkrades hälsotillstånd lett till bedömningen att förhöjd risk för försäkringsfall föreligger.

Förmånstagare: Den som enligt förmånstagarförordnandet ska erhålla utfallande belopp.

Försäkrad: Den på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller.

Försäkringsgivare: Försäkringsbolag eller försäkringsförening som ingått ett försäkringsavtal med fysisk eller juridisk person.

Försäkringstagare: Fysisk eller juridisk person som ingått avtal om försäkring med försäkringsgivare. Försäkringstagaren är ägare till försäkringen.

Försäkringstid: En försäkrings sammanlagda avtalstid, bestående av premiebetalningstid och utbetalningstid.

Hälsoprövning: Medicinsk bedömning av den försäkrades hälsotillstånd, i regel baserad på dennes egen hälsoförklaring/hälsodeklaration, i vissa fall kompletterad med läkarutlåtande. Hälsoprövning används i syfte att inplacera den försäkrade i rätt riskklass.

Löpande premie: Premie som under en försäkrings premiebetalningstid ska erläggas löpande på fastställd förfallodag. Om försäkringstagaren väljer löpande premie gäller försäkringen under hela försäkringstiden för ett fastställt pensionsbelopp. Dessutom tillkommer den återbäring som eventuellt uppstår.

Orderdagar: De dagar då fondförsäkringsbolaget lämnar instruktion till fondförvaltare om köp, försäljning eller inlösen av andelar.

Premiebetalningstid: Den del av försäkringstiden då premiebetalning pågår.

Prisbasbelopp: Ett värdeindex som fastställs varje år enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring.

Prislista: En sammanställning av de beslutade priser och avgifter som ska gälla för Folksam försäkringar under en viss angiven tid.

Respittid: Den tid inom vilken förnyelsepremie vid avtal om löpande premier senast ska betalas för att försäkringen ska gälla utan inskränkningar.

Tekniskt återköpsvärde: Det tekniska återköpsvärdet för en försäkring beräknas utifrån de antaganden som gällde vid premiebetalningen. Det innebär att de betalda premierna, avseende traditionell försäkring, efter avdrag för premieavgifter förräntas med garanterad ränta efter avdrag för omkostnader och antagen avkastningsskatt. Vid beräkningen tas även hänsyn till, beroende på försäkringens utformning, antagen dödlighet och eventuella andra antaganden. För fondförsäkring är det tekniska återköpsvärdet detsamma som pensionskapitalet.

Traditionell försäkring: Försäkring med garanterat pensionsbelopp där försäkringsgivaren bestämmer hur pensionskapitalet placeras.

Utbetalningstid: Den del av försäkringstiden då utbetalning pågår.

Utbetalningstidpunkt: Den tidpunkt då utbetalningar från försäkringen påbörjas

3. Hälsokrav

För att försäkring eller ändring av försäkring ska beviljas, ska den försäkrade för vissa försäkringsformer uppfylla Folksams gällande krav beträffande arbetsförmåga och hälsotillstånd (hälsoprövning). Är hälsotillståndet inte normalt kan premien bli förhöjd, försäkringen ges restriktion eller ansökan avslås.

Hälsoprövning sker enligt vid var tid gällande riskprövningsregler.

4. Förmånstagare

Upprättande, ändring samt återkallelse av förmånstagarförordnande ska ske skriftligen på därtill avsedd blankett och inlämnas till Folksam.

Förmånstagare kan vara make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Med make avses även registrerad partner. Med sambo avses ogift person som försäkringstagaren sammanbodde med vid dödsfallet på sådant sätt som avses i sambolagen (2003:376).

Fosterbarn och bortadopterade barn kan vara förmånstagare, däremot inte barnbarn. Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan.

Om inget annat angivits inträder i avliden eller avstående förmånstagares ställe den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet eller som omfattas av något samlat förmånstagarbegrepp.

Med ”insatta ersättningsberättigade till efterlevandepension” i dessa allmänna försäkringsvillkor och i respektive produkts produktvillkor avses, avseende pensionsförsäkringar, insatta förmånstagare samt, avseende Kapitalförsäkring direkt pension, den eller de personer som enligt arbetsgivarens pensionsutfästelse är berättigad till efterlevandepension.

Pensionsförsäkring

Den försäkrade är alltid förmånstagare till ålderspension. Om inget skriftligt förmånstagarförordnande inlämnats till Folksam gäller försäkringen med förmånstagarförordnandet i första hand make/sambo. I andra hand barn.

Kapitalförsäkring direkt pension

I de kapitalförsäkringar som Folksam tillhandahåller, det vill säga Kapitalförsäkring direkt pension, och som tecknats efter den 1 maj 2008 gäller att förmånstagare ej kan insättas. Försäkringen är i stället pantförskriven till den försäkrade såsom säkerhet för en av arbetsgivaren gjord pensionsutfästelse. Denna pensionsutfästelse kan innehålla ålderspension och efterlevandepension.

5. Premier

Premie betalas antingen som en engångspremie eller som en löpande premie. Försäkring kan kompletteras med en eller flera engångspremier.

Premierna beräknas enligt för försäkringen gällande försäkringstekniska riktlinjer.

Folksam har rätt att bestämma ett visst minsta belopp för premiebetalning.

Vid löpande premie pågår premiebetalningen under den tid som angivits i varje enskilt försäkringsavtal.

Inbetalning av den första premien ska göras inom tio dagar från det att försäkringen trätt i kraft. Inbetalning av senare premier ska ske enligt vad som angivits i försäkringsavtalet.

Har premie inte erlagts inom två månader från förfallodagen och erläggs inte den förfallna premien inom en månad efter skriftlig anmaning, anses försäkringen ha trätt ur kraft, såvida inte anstånd med betalningen beviljas. Sådant anstånd får avse en tid av högst tolv månader.

Försäkring som trätt ur kraft enligt ovan kan inom ett år från premiens förfallodag åter träda i kraft om icke erlagda premier jämte ränta, beräknad efter den högsta av återbärings- och grundränta, inbetalas till Folksam och, om Folksam så begär, intyg skickas in som styrker att hälsotillståndet inte har försämrats.

Försäkring som träder ur kraft läggs, förutsatt att värde finns, i fribrev.

6. Årlig indexhöjning

Försäkring med löpande premiebetalning kan tecknas med tillägg som ger höjning av premien en gång per år vid försäkringens huvudförfallomånad. Höjning av premie sker inte om försäkringen är premiefriad på grund av arbetsoförmåga.

Två möjliga indexhöjningar finns:

- Årlig höjning av premie motsvarande den förändring som skett för det fastställda prisbas-beloppet innevarande år/föregående år.
- Årlig premiehöjning med tio procent av gällande terminspremie. Höjning av premie på grund av indexhöjning är maximalt tio procent per år. Hälsoprövning sker vid tecknandet.

7. Premiefrielse vid arbetsoförmåga

Försäkring med löpande premie kan, om inte annat framgår av tillämpliga produktvillkor, tecknas med rätt till premiefrielse vid arbetsoförmåga. Högsta inträdesålder är 60 år. Tecknande av premiefrielse kräver godkänd hälsoprövning. Rätt till premiefrielse inträder om den försäkrade är till minst 50 procent övergående eller varaktigt arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall. Sådant arbetsoförmåga ska under de senaste tolv månaderna ha förelegat i mer än 90 dagar, antingen i en följd eller i perioder om minst 30 dagar. För att premiefrielse ska gälla vid återfall i arbetsoförmåga erfordras dessutom att denna varat minst 30 dagar. Har den försäkrade rätt till premiefrielse är premiefrielsen fullständig så länge denna rätt består.

Rätt till premiefrielse upphör när den försäkrade uppnår pensionsåldern, dock högst 65 års ålder, eller dessförinnan avlider eller när graden av arbetsoförmåga understiger 50 procent. Graden av arbetsoförmåga ska bedömas efter den minskning av den försäkrades arbetsförmåga som sjukdomen eller olycksfallet med hänsyn till förefintliga objektiva symtom kan anses ha

framkallat. Härvid ska beaktas inte blott den försäkrades vanliga arbete utan förvärvsarbete överhuvudtaget. Om en förändring av den försäkrades verksamhet är erforderlig för totalt eller partiellt återställande av arbetsförmågan ska dock under skäligen övergångstid beaktas i vad mån den försäkrade förmår utföra sitt vanliga arbete.

8. Traditionell försäkring

Detta avsnitt är gällande i det fall försäkringen tecknats såsom traditionell försäkring. Kapitalet placeras enligt lagar och bestämmelser så att Folksam förpliktelser att utge försäkringsersättning uppfylls.

Försäkringstagarnas tillgångar förvaltas gemensamt. Det som inte behövs för att täcka beloppsgarantierna tillhör konsolideringsfonden och används för återbäring.

Varje inbetald premie ger upphov till en garanterad pensionsförmån, beräknad med vid premiebetalningstillfället gällande antaganden om ränta, livslängd, driftskostnader och skatt. Dessa antaganden kan under avtalstiden komma att ändras för kommande premier.

Försäkringsavtalet berättigar till återbäring. Återbäring, om sådan uppkommit, utbetalas som tillägg till det garanterade beloppet.

Överskott är inte garanterat, vilket innebär att det kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Överskottet kan dessutom reduceras om Folksams solvenssituation är sådan att åtagandena gentemot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering).

Fördelning och tilldelning av överskott ska följa kontributionsprincipen. Detta innebär att fördelning av överskott i möjligaste mån ska baseras på den enskilda försäkringens bidrag till överskottet.

Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom återköp eller flytt ska Folksam säkerställa att återköpet respektive flytten varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet. Om återköp eller flytt sker inom 15 år från teckningstidpunkten kan det därför medföra att justeringar kan bli aktuella av det återköpsbara respektive flyttbara värdet. För inflyttat kapital i pensionsförsäkring gäller motsvarande om återköp eller flytt sker inom 15 år från tidpunkten för inflytt.

Såväl det återköpsbara som det flyttbara värdet kan även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp respektive flytt om Folksams konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet/flytten är lägre än den vid var tid gällande procentsats som beslutats av Folksam (Marknadsvärdejustering). Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

9. Fondförsäkring

Detta avsnitt är gällande i det fall försäkringen tecknats såsom fondförsäkring.

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital som byggts upp genom inbetalda premier. Försäkringskapitalets storlek är beroende av värdet på de fondandelar som är knutna till försäkringen. Folksam har inte något ansvar för värdeutvecklingen av försäkringskapitalet. Försäkringen ger inte rätt till villkorad återbäring.

De premier som inbetalas förvaltas av Folksam i de värdepappersfonder som vid var tid kan anslutas till försäkringen. Värdepappersfonder som är möjliga att ansluta till försäkring kan förändras genom beslut av Folksam. Högst fyra värdepappersfonder kan väljas vid varje premiebetalningstillfälle. En försäkring kan samtidigt ha högst tio värdepappersfonder knutna till sig. Fondandelarna ägs av Folksam.

Köp och inlösen av fondandelar görs av respektive fondbolag enligt för fonden gällande bestämmelser.

Den första premien placeras i fondandelar tidigast när försäkringsavtalet har trätt i kraft. Premie inbetalas i enlighet med anvisad investeringsprofil inom fem orderdagar från det att premiebeloppet mottagits. Vid hinder för genomförande av begärd placering görs placering inom fem orderdagar efter det att hindret undanröjts. Om placering i mer än en värdepappersfond begärts och hinder för genomförande av viss begärd placering finns, genomförs övriga av fondvalet begärda placeringar.

Placering i fond sker till det andelsvärde som offentligt noterats för den dag transaktionen sker eller till motsvarande kurs som Folksam på objektiva grunder bestämt.

Anvisad investeringsprofil kan ändras och omplacering av befintliga fonder kan ske. Sådan ändring ska ske genom skriftlig anmälan på särskild blankett. Endast en sådan anmälan per dag beaktas. Ofullständigt ifylld blankett eller omplaceringsorder som skulle leda till placering i fler än maximalt tillåtet antal fonder beaktas ej.

Om en värdepappersfond ej längre ska erbjudas i Folksams fondsortiment, om den ska upphöra, sammanläggas med annan fond eller på annat sätt förändras så att den inte längre lämpar sig för förvaltning av försäkringspremier, har Folksam rätt att överföra det frigjorda kapitalet till annan lämplig värdepappersfond.

Från och med den 20 i månaden före den månad då fem år och sju kalendermånader återstår till den första pensionsutbetalningen kan en successiv överföring av fondandelar påbörjas till en av den försäkrade själv vald värdepappersfond. Överföringarna sker varje månad och fördelas jämnt över tiden fram till senast sju månader före den första pensionsutbetalningen.

Den försäkrade kan när som helst skriftligen begära att överföringen upphör. Begäran verkställs senast inom fem orderdagar efter det att den kommit Folksam tillhanda. Den försäkrade har, även om de successiva överföringarna påbörjats, rätt att begära omplacering av fondandelar.

10. Utbetalning

Pensionen utbetalas månatligen med en tolfedel av årsbeloppet.

Den som begär utbetalning ska styrka sin rätt till beloppet. De handlingar och övriga upplysningar som har betydelse för bedömningen av Folksams ansvarighet ska utan dröjsmål anskaffas och inges till Folksam samt bekostas av den som gör anspråk på utbetalning.

Folksam har rätt att ändra utbetalningstermin och utbetalningstid om pensionsbeloppet per utbetalningstillfälle är lägre än 0,4 procent av prisbasbeloppet.

Om försäkringstagare, försäkrad eller insatta ersättningsberättigade till efterlevandepension lämnat sådan uppgift till Folksam att utbetalning skett till fel mottagare kan Folksam ej göras ansvarigt gentemot den rättmätiga mottagaren.

Om försäkrad eller förmånstagare har erhållit utbetalning med för högt belopp eller för tid då denne inte har haft rätt till utbetalningen, kan Folksam återkräva det felaktigt utbetalda beloppet.

Anmälan om den försäkrades dödsfall ska göras skriftligen till Folksam snarast möjligt. Folksam har inte någon skyldighet att hålla sig informerad om inträffade dödsfall.

Om en utbetalning begärs och det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Om utfallande belopp vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser som Folksam vid var tid tillämpar, kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

11. Återförsäkring

Folksam får inte, utan återförsäkring, ikläda sig större ansvar än de försäkringstekniska riktlinjerna medger. Om Folksam enligt tillämpade regler ska återförsäkra viss del av försäkringen på grund av försäkringens storlek, träder dock denna del i kraft först när återförsäkringen beviljats.

12. Återköp

Folksam tillåter ej återköp av Övrig tjänstepensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direkt-pension.

Folksam kan återköpa Privat pensionsförsäkring om det tekniska återköpsvärdet av försäkringen uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet.

För det fall privat pensionsförsäkring tecknats kan Folksam bevilja återköp om det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst ett prisbasbelopp, försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande och premier för försäkringen inte har betalats under de senaste tio åren.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp av en Privat pensionsförsäkring och det tekniska återköpsvärdet överstiger ett prisbasbelopp kan Folksam bevilja återköp om följande villkor är uppfyllda:

- Ingen risk för moturval föreligger.
- Försäkringen saknar oåterkalleligt förmånstagarförordnande.
- Skatteverket har medgivit återköp.

Något hinder mot återköp får inte finnas i inkomstskattelagen (1999:1229). Återköp av kan, i den mån det är möjligt enligt ovan, tidigast ske ett år efter tecknandet.

Det tekniska återköpsvärdet beräknas enligt Folksams vid tidpunkten för återköp gällande försäkringstekniskt beräkningsunderlag.

Folksam har rätt att ta ut en avgift för återköp.

13. Pantsättning, belåning och överlåtelse

Pensionsförsäkring

Pensionsförsäkring får inte pantsättas eller belånas. Med de undantag som finns angivna i inkomstskattelagen (1999:1229) får försäkring inte heller överlätas. Det är vidare inte tillåtet att ändra försäkring på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

Kapitalförsäkring direkt pension

Kapitalförsäkring får inte belånas. Den får överlätas till ny arbetsgivare som övertar given pensionsutfästelse.

14. Flytt av försäkringskapital i pensionsförsäkring

Försäkringskapital i traditionell pensionsförsäkring tecknad den 1 juli 2007 eller senare kan flyttas till annan försäkringsgivare. Försäkringskapital i fondförsäkring har flytträtt oavsett när försäkringen tecknades. Försäkringstagaren ska till Folksam inkomma med nödvändiga och begärda handlingar, däribland intygande från mottagande försäkringsgivare, för att flytt ska kunna verkställas. Vid arbetsgivarägd tjänstepensionsförsäkring krävs samtycke av den försäkrade.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet samt vara möjlig med hänsyn till försäkringens art. Flytt kan inte ske från försäkring som vid flyttidpunkten endast innehåller ålderspension, det vill säga saknar återbetalningsskydd/efterlevandepension.

Den försäkrade har rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att därefter ha möjlighet att flytta. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat. I den mån försäkringen omfattar en rätt att före pensionsåldern komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd utan hälsoprövning på grund av familjeoption enligt ”Produktvillkor – Ålderspension” avsnitt 3 får dock försäkringen flyttas vid tidpunkt då sådan rätt föreligger.

Under utbetalningstid gäller dessutom att flytt inte är tillåten för försäkring med livsvarig ålderspension även om försäkringen innehåller återbetalningsskydd. Försäkringskapitalet kan inte flyttas efter den försäkrades dödsfall.

För flytt av försäkringskapital krävs att en pensionsförsäkring som försäkringskapitalet flyttas till finns tecknad. Försäkrad för pensionsförsäkring får inte ändras med anledning av flytt. Flytt genomförs endast om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler. Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare. Vid flytt från Folksam upphör återbetalningsskydd att gälla.

Vid beräkning av det flyttbara försäkringskapitalet för traditionell försäkring görs avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. Läs mer om justeringar under avsnitt 8.

En fondförsäkrings värde vid flytt motsvaras av fondandelarnas värde vid försäljningen, efter avdrag för upplupna försäkringsavgifter och skatter som tas ut vid försäljningen samt flyttavgift. Det flyttbara värdet kan därför vara ett annat än det redovisade fondvärdet.

För fondförsäkring består flyttavgiften av en administrativ avgift. Om fondförsäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp, tas vid flytt ingen flyttavgift ut. För traditionell försäkring består flyttavgiften av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan vara lön till Folksam's försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för flytten ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift. Folksam har rätt att ändra avgiften och sättet att ta ut den.

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för flytt av försäkringskapitalet.

15. Anmälan och medgivande

Vid försäkringsfall ska skriftlig anmälan snarast göras till Folksam. Den som gör anspråk på utbetalning ska kunna styrka sin rätt till beloppet.

Medgivande att inhämta upplysningar från läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukhus, annan sjukvårdsinrättning, Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning ska lämnas på begäran.

16. Räntebestämmelser

Utbetalning sker senast en månad efter det att Folksam mottagit fullständigt underlag för utbetalningen. Sker utbetalning vid ett senare tillfälle utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635).

Ränta utgår även på belopp som har förfallit till betalning, men sedan mer än en månad kvarstår i Folksam's förvaltning. Räntan motsvarar Riksbankens reporänta och avräknas i förekommande fall från dröjsmålsränta.

Dröjsmålsränta eller annan räntegottgörelse understigande 0,5 procent av prisbasbeloppet utbetalas inte.

17. Pris/avgifter

Avgift kan tas ut som en procentuell avgift på premien och försäkringskapitalet och/eller som en styckekostnad per försäkring. Avgiftsuttag kan ske vid kapitalförvaltning, byte av förvaltningsform, flytt av försäkringskapital till annan försäkringsgivare, utbetalning samt återköp och andra förfoganden över försäkringen.

Premieavgift tas ut genom att inbetald premie minskas med ett belopp motsvarande premieavgiften. Förvaltningsavgift tas ut löpande under försäkringstiden genom en minskning av pensionskapitalet från och med den dag försäkringen blir gällande. Vid dödsfall sker uttag av förvaltningsavgift, avseende fondförsäkring, till och med dagen för anmälan om dödsfallet. I annat fall uttas avgift till och med dagen för försäkringens avslutande.

Utbetalningsavgift tas ut som ett avdrag från kapitalet i samband med utbetalning från försäkringen.

Avseende fondförsäkring tillkommer, utöver driftskostnader, avgifter för fondförvaltning, vilka är de avgifter som vid var tid gäller för varje fond som kan anslutas till försäkringen. Folksam har även rätt att ta ut avgifter vid transaktioner såsom byte av fond, inlösen av andelar med mera.

Avgifter tas ut enligt vid var tid gällande prislista. Förändringar i prislistan gäller även för försäkringsavtal ingångna före avgiftsändringen.

18. Skatteregler

Pensionsförsäkring

Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Försäkringar omfattas av avkastningsskatt. Folksam lämnar kontrolluppgifter för pensionsförsäkring i enlighet med skatteförfarandelagen.

Kapitalförsäkring

Utfallande direktpension till den försäkrade och dennes efterlevande är inkomstskattepliktig. Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

19. Ånger

Försäkringstagaren kan ångra ingånget försäkringsavtal inom 30 dagar från det att försäkringsbrevet mottagits. Ångerrätten återropas genom anmälan till Folksam. Avseende traditionell försäkring återbetalas det lägsta beloppet av inbetald premie och försäkringens återköpsvärde. Avseende fondförsäkring återbetalas det lägsta beloppet av inbetald premie och fondvärdet.

20. Ändring av villkoren

Försäkringsvillkor kan ändras under avtalstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte kan anses innebära en betydande nackdel för försäkringstagarna eller andra berättigade. En villkorsändring träder i kraft vid den nya premieperiod som inträder närmast efter ändringen.

21. Begränsning av ansvar

Folksam kan inte ställas till svars för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts.

Meddelande anses ha inkommit till Folksam den dag det ankomststämplats eller på annat sätt daterats hos Folksam.

Folksam är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå vid fördröjning av utredning rörande försäkringsfall på grund av krig, terrorattack, politiska oroligheter eller annan katastrofhändelse eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. Förbehållet om stridsåtgärd i arbetslivet gäller även om Folksam självt är föremål för eller vidtar sådan stridsåtgärd.

22. Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folskams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefontät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

23. Giltighetsbegränsningar

Vid självmord, flygning, krig och politiska oroligheter gäller särskilda nedan angivna bestämmelser om försäkringens giltighet. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller, föreligger dock rätt till försäkringens återköpsvärde. Premier som har betalats under försäkringstiden återbetalas inte. Inskränkningen i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal härom träffas. Vid dödsfall det första året efter att försäkringen tecknades eller premiebetalningen återupptogs gäller inte försäkringen om Folksam visar att försäkringsfallet föranletts av självmord. Försäkringen gäller dock om det görs antagligt att den tecknats eller aktiverats på nytt utan tanke på självmordet och att självmordet skulle ha begåtts även om försäkringen inte funnits.

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar de första tre åren efter att försäkringen tecknades eller premiebetalningen återupptogs, om den försäkrade är förare eller har annan befattning ombord vid militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning eller bruks-, skol-, eller privatflygning.

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folskams ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Folksam är fri från krigsansvarighet för försäkring som tecknats och för försäkringsbelopp som utökats efter krigstillståndets inträde eller inom en period av tre månader dessförinnan.

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige. Den gäller heller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FNs regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller följande:

Tecknades försäkring eller utökades pensionsbeloppet i samband med utresan till eller under vistelse i området, och kriget eller oroligheterna då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen eller utökningen vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

24. Skydd av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam, behöver vi hantera dina personuppgifter för att kunna administrera försäkringsförhållandet, hantera anmälda skador, beräkna försäkringspremier eller för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig. De uppgifter vi behandlar kan vara ditt namn och adress, hälsoinformation, om det finns medförsäkrad, uppgifter om försäkringsfall och annan relevant information. Merparten av personuppgifterna samlas in från dig men vi kan även samla in uppgifter från en tredje part eller från offentliga källor. Personuppgifterna behandlas huvudsakligen för att vi ska kunna fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet. Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera dina uppgifter.

Kontaktuppgifter till det Folksambolag som är ansvarig för hanteringen av dina personuppgifter finner du i ditt försäkringsbesked. Du kan från och med 25 maj 2018 även kontakta Folksams dataskyddsombud på dataskyddsombud@folksam.se.

Vi kommer att spara dina personuppgifter så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna.

Dina personuppgifter hanteras med sekretess enligt Folksams etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksambolagen gemensamt kundregister för bland annat automatiskt adressuppdatering och samordning av bolagens information och marknadsföring till dig. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag.

Om uppgifterna överförs till ett land utanför EU, säkerställer vi att sådan överföring är laglig, exempelvis genom att använda de standardiserade modellklausuler för dataöverföring som antagits av EU-kommissionen och som finns tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Du har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar om dig, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att vi begränsar vår behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Du har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om Folksams hantering av personuppgifter och dina rättigheter på folksam.se/personuppgifter.

Skaderegistrering

Bolaget använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som före-kommer i registret.

25. Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

26. Tvist och prövning av beslut

Folksam tar inte ställning vid tvist i fråga om tolkning av ett förmånstagarförordnande eller dess omfattning i övrigt, såvida inte ett anspråk framstår som uppenbart oggrundat. Vid tvist kan Folksam förränta förfallet belopp med den räntesats som Folksam vid var tidpunkt tillämpar. Beloppet kan även nedsättas hos Länsstyrelsen.

Kontakta gruppchefen först

Om försäkringstagare, den försäkrade eller annan ersättningsberättigad inte är nöjd med Folksams beslut i ett ärende och vill överklaga detta så bör försäkringstagare/den försäkrade kontakta klagomålsansvarig, det vill säga gruppchefen för den grupp som handlagt ärendet. Folksams policy när det gäller klagomål är att de ska behandlas effektivt och på ett omsorgsfullt sätt. Om vi inte kan ge svar inom två veckor ska den klagande bli informerad om handläggningen av ärendet och få besked om när svar kommer att lämnas. Om vi inte kan tillmötesgå klagomålet, har den klagande rätt att få en motivering till detta.

Prövning av Kundombudsmannen Folksam

Om den klagande efter kontakt med gruppchefen fortfarande är missnöjd, kan den klagande begära att få ärendet prövat av Kundombudsmannen Folksam.

Kundombudsmannen är en fristående och opartisk instans som kostnadsfritt omprövar de flesta försäkrings- och skadeärenden.

Anmälan måste göras inom ett år från det att Folksam lämnat slutligt besked.

Kundombudsmannen Folksam

106 60 Stockholm
Telefon: 020-65 52 53
E-post: kundombudsmannen@folksam.se

Allmänna reklamationsnämnden

Klagande, som är konsument, kan också vända dig till Allmänna reklamationsnämnden, ARN, som är en opartisk statlig myndighet som utan avgift för parterna kan pröva försäkringstvister.

Allmänna reklamationsnämnden

Box 174, 101 23 Stockholm
Telefon: 08-555 017 00
Fax: 08-555 017 01
www.arn.se

Allmän domstol

Saken kan även prövas i allmän domstol. Domstolsprövning ska ske i enlighet med svensk lag.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Konsumenternas Försäkringsbyrå är en självständig rådgivningsbyrå som inte prövar tvister men som kan lämna upplysningar i försäkringsfrågor.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 08-22 58 00
Fax: 08-24 88 91
www.konsumenternasforsakringsbyra.se

Produktvillkor – Ålderspension

1. Allmänna teckningsregler

Dessa produktvillkor är gällande för ålderspension (R), ålderspension med optionsrätt (RO) och ålderspension med återbetalningsskydd (RÅ), tecknad som Privat pensionsförsäkring, Övrig tjänstepensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direktpension. Privat pensionsförsäkring kan ej nytecknas från och med den 1 januari 2008.

Ålderspension med optionsrätt kan tecknas som traditionell försäkring. Ålderspension, ålderspension med återbetalningsskydd samt Kapitalförsäkring direktpension kan tecknas som traditionell försäkring eller fondförsäkring.

Ålderspension med optionsrätt kan tecknas som pensionsförsäkring. Ålderspension och ålderspension med återbetalningsskydd kan tecknas som pensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direktpension.

2. Regler – ålderspension

Försäkringen ger rätt till ålderspension vid uppnådd pensionsålder. Pensionsålder kan tecknas i intervallet 55-85 år. Innan utbetalning påbörjats kan uttag uppskjutas, dock längst till 85 års ålder.

Utbetalningstid kan vara livsvarig eller temporär. Vid temporär utbetalning är längsta utbetalningstiden 20 år och kortaste utbetalningstiden vanligen fem år, dock längst till den försäkrades 90-årsdag. Om utbetalningen upphör då den försäkrade fyller 65 år är dock kortaste utbetalningstiden tre år. Innan utbetalning påbörjats kan utbetalningstiden ändras inom intervallet 5-20 år, alternativt 3-5 år om utbetalningen upphör då den försäkrade fyller 65 år.

Hälsoprövning sker normalt inte vid tecknande. Om försäkringen tecknas med premiebefrielseförsäkring kan den dock hälsopróvas vid nyteckning och höjning.

Inom ett år från den tidpunkt då ny möjlig ersättningsberättigad till efterlevandepension tillkommit kan ålderspension ändras till ålderspension med återbetalningsskydd utan riskprövning. Tillkommer sambo efter det att den försäkrade fyllt 60 år krävs hälsoprövning.

3. Regler – ålderspension med optionsrätt

Ålderspension med optionsrätt kan ej nytecknas från och med 1 mars 2017.

Försäkringen ger rätt till ålderspension vid uppnådd pensionsålder. Optionen, kopplad till ålderspensionen, ger en rätt att utöka försäkringen med efterlevandeskydd, dock högst med oförändrat ålderspensionsbelopp, utan att riskprövning sker vid teckningstillfället. Optionen får utnyttjas innan den försäkrade fyller 50 år och inom ett år från det att möjlig ersättningsberättigad till efterlevandepension tillkommit.

Högsta teckningsålder är 49 år. Möjlig utbetalningsålder och utbetalningstid är detsamma som för ålderspension.

Hälsoprövning sker inte vid tecknande av ålderspension med optionsrätt. Vid vissa ändringar av försäkringen krävs dock riskprövning i enlighet med Folksam's bestämmelser.

4. Regler – ålderspension med återbetalningsskydd

Försäkringen ger rätt till ålderspension vid uppnådd pensionsålder. Återbetalningsskydd ger rätt till pension som utbetalas vid den försäkrades dödsfall. Utbetalning av återbetalningsskyddet sker till insatta ersättningsberättigade till efterlevandepension. Saknas sådana vid dödsfallet sker ingen utbetalning och försäkringen upphör. Återbetalningsskyddets storlek beräknas av försäkringens värde per dödsfallsmånaden, avseende traditionell försäkring, och erhållet belopp vid försäljning av försäkringens fondandelar per anmälningsdagen, avseende fondförsäkring. Utbetalning av återbetalningsskyddet sker vid traditionell försäkring från och med månaden efter den försäkrades dödsfall och vid fondförsäkring från och med månaden efter den månad då dödsfallet anmälts.

Möjlig utbetalningsålder och utbetalningstid avseende ålderspensionen är desamma som för ålderspension. Återbetalningsskyddet före uppnådd pensionsålder kan utbetalas temporärt 5-20 år. Återbetalningsskyddet efter uppnådd pensionsålder ska ha samma utbetalningstid som ålderspensionen. Återbetalningsskyddet utbetalas med avdrag för den tid som ålderspensionen redan utbetalats. Om ålderspensionen är livsvarig kan utbetalningstid vara 5-20 år.

Vid nyteckning av ålderspension med återbetalningsskydd sker ingen hälsoprövning. Vid utökning med återbetalningsskydd på försäkring som tidigare gällt enbart för ålderspension sker hälsoprövning.

5. Överföring från fondförsäkring till traditionell försäkring i samband med utbetalning

Fondförsäkrings värde, avseende ålderspension, överförs sju månader före den första pensionsutbetalningen till en traditionell pensionsförsäkring. Med försäkringens värde avses försäkringens tekniska avsättning den 20 i månaden före den månad då sju kalendermånader återstår till månaden för den första pensionsutbetalningen eller, om den 20 inte är en handelsdag, den första handelsdagen närmast efter. Pensionsbeloppets storlek beräknas enligt gällande grunder. Det kapital som på så sätt överförs till traditionell försäkring kan ej återföras till fondförsäkring.

Avseende återbetalningsskyddet gäller att om den försäkrade avlider innan ålderspensionen har börjat betalas ut, överförs försäkringens tekniska avsättning till en traditionell pensionsförsäkring. Överföringen sker inom fem handelsdagar från anmälningsdagen.

Med anmälningsdag kan avses följande:

- Den dag då skriftlig anmälan om dödsfall, tillsammans med dödsattest eller annan handling som styrker dödsfallet, kommit Folksam tillhanda.
- Den dag då dödsfallsdatum från SPAR uppdaterats i Folksams personregister (PRS).
- Den dag då Folksam på annat sätt fått dödsfallet bekräftat.

Pensionsbeloppets storlek beräknas enligt gällande försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Det kapital som på så sätt överförs till traditionell försäkring kan ej återföras till fondförsäkring.

Utbetalning sker från och med månaden efter den månad dödsfallet kommit till Folksams kännedom enligt ovan.

Produktvillkor – Ålders- och efterlevandepension

1. Allmänna teckningsregler

Dessa produktvillkor är gällande för ålders- och efterlevandepension (RER) tecknad som Privat pensionsförsäkring, Övrig tjänstepensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direkt-pension. Privat pensionsförsäkring kan ej nytecknas från och med den 1 januari 2008.

Ålders- och efterlevandepension kan tecknas som traditionell försäkring.

Ålders- och efterlevandepension kan tecknas som pensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direkt-pension.

Ålders- och efterlevandepension kan ej nytecknas från och med 1 mars 2017.

2. Regler – ålders- och efterlevandepension

Försäkringen ger rätt till ålderspension vid uppnådd pensionsålder. Pensionsålder kan tecknas i intervallet 55-85 år. Innan utbetalning påbörjats kan uttag uppskjutas, dock längst till 85 års ålder.

Ålders- och efterlevandepension kan endast tecknas med temporär utbetalningstid. Längsta utbetalningstid är 20 år och kortaste utbetalningstid fem år, dock längst till den försäkrades 90-årsdag.

Försäkringen ger rätt till efterlevandepension som utbetalas vid den försäkrades dödsfall i det fall försäkringen inte är slututbetalad som ålderspension. Utbetalning av efterlevandepension sker under avtalad utbetalningstid, dock med avdrag får den tid ålderspension har utbetalats. Utbetalning av efterlevandepensionen sker till insatta ersättningsberättigade till efterlevandepension. Saknas sådana vid dödsfallet sker ingen utbetalning och försäkringen upphör. Hälsoprövning sker vid tecknande. Hälsoprövning sker också vid ändring som innebär att risksumman ökar.

Utbetalning sker från och med månaden efter den försäkrades dödsfall och under avtalad utbetalningstid, dock längst till försäkringens slutålder.

Produktvillkor – Efterlevandepension

1. Allmänna teckningsregler

Dessa produktvillkor är gällande för efterlevandepension (ER) tecknad som Privat pensionsförsäkring eller Övrig tjänstepensionsförsäkring. Privat pensionsförsäkring kan ej nytecknas från och med den 1 januari 2008.

Efterlevandepension kan tecknas som traditionell försäkring.

Efterlevandepension kan tecknas som pensionsförsäkring.

Efterlevandepension kan ej nytecknas från och med 1 mars 2017.

2. Regler – efterlevandepension

Försäkringen ger rätt till efterlevandepension vid den försäkrades dödsfall. Försäkringstiden löper längst till den försäkrade fyller 75 år, försäkringens slutålder, om försäkringen tecknas utan anknytning till en ålderspensionsförsäkring tecknad i Folksam. Försäkringens slutålder är 90 år om försäkringen tecknas tillsammans med en ålderspensionsförsäkring tecknad i Folksam. Försäkringen kan endast nytecknas i kombination med R/RÅ Fondförsäkring i Folksam. Efterlevandepension kan endast tecknas med temporär utbetalningstid. Längsta utbetalningstid är 20 år och kortaste utbetalningstid fem år, dock inom ramen för ovan nämnda slutålder.

Utbetalning av efterlevandepension sker till insatta ersättningsberättigade till efterlevandepension. Saknas sådana vid dödsfallet sker ingen utbetalning och försäkringen upphör.

Hälsoprövning sker vid tecknande. Hälsoprövning sker också vid ändring som innebär att risksumman ökar.

Utbetalning sker från och med månaden efter den försäkrades dödsfall och under avtalad utbetalningstid, dock längst till försäkringens slutålder.

Produktvillkor – Livsvarig ålderspension med familjegaranti

1. Allmänna teckningsregler

Dessa produktvillkor är gällande för livsvarig ålderspension med familjegaranti (EL) tecknad som Privat pensionsförsäkring, Övrig tjänstepensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direkt-pension.

Privat pensionsförsäkring kan ej nytecknas från och med den 1 januari 2008.

Livsvarig ålderspension med familjegaranti kan tecknas som traditionell försäkring.

Livsvarig ålderspension med familjegaranti kan tecknas som pensionsförsäkring eller Kapitalförsäkring direkt-pension.

Livsvarig ålderspension med familjegaranti kan ej nytecknas från och med 1 mars 2017.

2. Regler – livsvarig ålderspension med familjegaranti

Försäkringen ger rätt till ålderspension vid uppnådd pensionsålder. Pensionsålder kan tecknas i intervallet 55-85 år. Innan utbetalning påbörjats kan uttag uppskjutas, dock längst till 85 års ålder.

Ålderspensionen kan endast tecknas med livsvarig utbetalningstid och familjegarantin (efterlevandepensionen) endast med temporär utbetalningstid (H-tid). Längsta H-tid är 20 år och kortaste fem år, dock längst till den försäkrades 90-årsdag.

Familjegarantin utbetalas vid den försäkrades dödsfall. Utbetalning av efterlevandepension sker under avtalad utbetalningstid, dock med avdrag för den tid ålderspension har utbetalats.

Utbetalning av efterlevandepensionen sker till insatta ersättningsberättigade till efterlevandepension. Saknas sådana vid dödsfallet sker ingen utbetalning och försäkringen upphör.

Hälsoprövning sker vid tecknande. Hälsoprövning sker också vid ändring som innebär att risksumman ökar.

Utbetalning sker från och med månaden efter den försäkrades dödsfall och under avtalad utbetalningstid, dock med avdrag för den tid ålderspension har utbetalats.

Folksam
106 60 Stockholm
0771-950 950
folksam.se

Folksam